

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Védekezés önmagunk ellen.¹

— A reformált református vallás. —

Egyházam mai helyzete fölött érzett töprengéseimnek adok kifejezést. Lehetséges, hogy írásom nem mindenki tetszését nyeri meg, sőt esetleg ellen-szenvet vált ki a más nézetten levőknél, azonban ismétlem: nem vitatkozni akarok, nem egyének ellen hadakozom, hanem a tiszta — a régi! — református vallás mellett, ennek érdekében sorolok fel *tényeket*.

Ez alkalommal is sok milliomod magammal megismert, gyakorolt, eszmei kincsül tartott ősi református hitem védelmére emelek szót. Gyenge biz' ez a szó, erőtelen a hang, hanem azért nem lehetetlen, hogy az Úr meghallgatja, mert *amit hirdetek, az a meztelen igazság*.

Nem szólok dogmatikus dolgokról. Azonban *jogom van a külsőségeket sorba venni*, mert jó reformátusnak tudom magamat, aki amit látott, hallott, gyermekkorában amit beleneveltek, azt évtizedeken át, mint *belső ember*, maga is tanította (vidéken és a fővárosban 40 esztendőn át).

Azok a külsőségek (ezelőtt 60—70 esztendővel) összhangban álltak a belső tartalommal és jók voltak, hozzáillettek a *helvéthivallású evangélikus*-hoz, jóknak kellett lenniök *azoknak* a külsőségeknek az *evangéliumilag reformáltaknak*, jóknak kellene lenni most a *reformátusoknak* is.

Ha pedig valaki azt vetné ellen, hogy hiszen a *mai külsőségek* is összhangban vannak a *mai belsővel*, akkor máris megértettük egymást! — mert *a mai külső nem az, ami régen volt*, tehát nem is *azt* a régi, puritán református hitet szolgálja, hanem valami eltorzított alakú, *új szektát*: a reformált református vallást.

Miért kellett azt az egyszerűségében felségesen gyönyörű református vallást kivetkőztetni eredeti mivoltából?!... Erre rövid szóval senki sem tud válaszolni. Arra sem: *hogyan és mikor történt?* Nem egyszerre, hanem idők jártával, lassanként,

¹ Változatlanul adjuk e cikket, bár sokban nem értünk velük egyet. De lelkes és gondolkodó ember írásai, amelyek megfontolásra serkentenek.
Szerk.

szinte orozva rágódott be a törzsbe, mint a szű, mely most már — nálunk — az összefogó kérget pusztítja!... Ha nem jön a gyors orvosság, elpusztul a kéreg (a külsőség), vele együtt maga a törzs, az a szép, ősi református vallás is!

Azonban legyünk igazságosak! Nem az egész Magyarországon van így! Itt kezdődött a fővárosban és innen *sugárzik* kifelé. Minél távolabb esik ettől a romlott *Központtól* valamely község, annál érintetlenebb, eredetibb ősi, a református vallás! Ha faluról jön fel valaki, atyafi látogatóba és itt a fővárosban megy el templomba — „nem találja honját a hazában” — nem tudja, hogy miféle istentiszteleten van!

Ha az istentisztelet mai formáját akár Dévai Bíró Mátyás, akár Kálmánesei Sánta Márton felébredvén, látná, bizonyosan visszareformálná olyanra, amilyent társaival ő hirdetett és gyakorolt, mert nincs kincs, amiért valamelyik reformátor elismerné, hogy ez a mai: református istentisztelet, de megállapítaná, hogy igenis *református mise!*

Vegyük most sorba a *külsőségeket!* Csak tényeket!...

Papot, harangot, templomot stb. *szentelünk*. Még pedig minél cífrább a program, annál szebb, mert így hasonlít a katolikus cerimóniához. A felavatandó lelkész és újabban a konfirmálandó *letérdepel*. A bűnbánati hét (penitencia tartás) végén sok helyen nem a bűneiket vallják meg és be, hanem *gyóznak*, nem úrvacsorát vesznek fel, hanem *áldoznak*. Akármilyen templom előtt mennek el, *kalapot emelnek*. Hogy ez (és a többi ilyen *apróság*) nem bűn, igaz. Nem bűn. Csak szokás. Rossz utánczás. Közeledünk ezzel is (meg a többi ilyen kicsiséggel — „ilyen nem bűn”-nel) *másokhoz*, akiktől egész világ választ el bennünket!...

Egyházi lapunk *Kalvinista Szemle* (a magyar-vallás nagyobb dicsőségére: fekete betűvel sárga papíron!) holott mi nem *Kalvinisták*, hanem reformátusok vagyunk. Lovat adunk ellenségeink alá: — „Theológiai tanárotok (a K. Sz. szerkesztője) lapja címében ismeri el, hogy vallásokat Kalvin szerezte. *Ő csak tudja?*!” — És hát még azt sem mondhatja az ember: — „Nem is igaz!” — A laikusba egyszerűen belefut a szó!...

Van mindenféle cégérű (című) egyesületünk *latin névvel*. Mire jó a latin cím?! Nem lehetne azt magyarul megmondani? Vagy ha magyarul neveznék azt a szándékot, tervet, munkát — ezzel az megromlana? nem lenne az, ami most!? Olyan töméntelen sok a mi magyar kincsünk, hogy utánozhatjuk a pápistákat a latinozással? Hiszen mi *magyarvallás* vagyunk!...

Templomaink előterében könyveket, lapokat, képeket *árulnak*, persze pénzért. Még a lelkész a szöszékről külön ajánlja is! (Hogy is szól Máté 21:12?) A ember telve áhitattal, lelkileg kiegyensúlyozva megy kifelé az istentiszteletről, és hangzik a csatakiáltás: — „Csak 20 fillér ez, 50 fillér az, 1 pengő amaz, tessék kérem!” Hát muszáj a templom előterében, ajtajánál ilyen vásárt csapni? Lehet ez? Szabad ez?!

Ügyszólván egyedüli református könyvkereskedésünk kirakata Budapesten is tele van mindenféle (és szent) képpel. Azt mondják *ártatlan tárgyak*. Igen. De bibliaidézetekkel!... És tessék csak sorba venni: már ott a kereszt, ott az ártatlan báránka, ott az Isten (!), a szent család, a három királyok, a jászol, a kálvária, minden, ami (képben is) pápista. Van már csupa képes bibliánk is! Díszkiadás! Hogy ez Káldi-féle? ezzel a toronyra keresztet aplikáló, modern református nem törődik — mert mint könyv, tényleg szép. Hát *ebből* a szentírásból (és ilyenből!) hogyan merítsen, szerezzen az olvasó erős *református hitet*?!

Hittani könyveink is szépen szolgálják a — Hajlik ide, hajlik oda — elvét: a konfirmációra készítő káté szerint *a bűnös bűnét a papnak külön is meggyónhatja*. Mikor megkérdeztem:

— „Miért ne tehetné?!“ — volt a válasz. (Nesze neked református *közös bűnvallás!* Így csempésszük be a fülbegyónást!...)

Kifogásolom még a szőnyeget is, a festést is, a villanyvilágítást is, — mind lukszus, mind hívság, mind fölösleges. Legszebb szőnyeg volt a föld, a lehullott falevél, a zsenge fű, — legszebb világítás a nap, a hold, a csillagok fénye, legszebb szín a zöld erdő, a tiszta égbolt kékje... Mikor ezek voltak divatban: a hit nem volt *modern*, mint ma a bubifrizura, a rúzs, a térdszoknya, charleston, és cigarettázó *nagysága* idején!... Akkor a fejedelem *nagyságos* címmel érte be, — de volt címe, egyénnek súlya, ma a handlé, a *nagyságos*, — más mindenki méltóságos, sőt följebb. *Ezért* kell a vallást is modernizálni, — *fejleszteni!*... (Pedig milyen jól megteremtette Jézus!...)

Horváth E. János.

Zsinati tudósító.

Hetedik nap.

Hétfőn, április 29-én azzal az elhatározással kezdett a zsinat a munkához, hogy török-szakad befejezi feladatát ezen a héten. A már szombaton kihirdetett megállapodás az volt, hogy hétfő kivételével, amikor a délutánt nagyon fontos meg-

egyezési értekezletek foglalták le, ezentúl minden nap délelőtt-délután lesz ülés. Ez aztán a tagok nagy részének kérésére oda módosult, hogy az ülések délelőtt félkilenckor kezdődnek és egyfolytában tartanak délután 2 óráig. Persze a tagok nagy részének, akik szabadon mozoghatnak, nem különös megterhelhetőség az öt és félórás ülés, de az elnökségnek és a jegyzőknek, meg az előadónak, akiknek az egész ülésen a helyükön kell maradni, figyelni és beszélni, nem kis feladat ez. Hál' Istennek jól bírták.

Ezen a héten minden ülésen Balogh Jenő főgondnok elnökölt világi részről. Dókus Ernő elnök még mindig gyöngékedett, de örömmel értesülünk, hogy azóta helyreállt egészsége. — E héten nem volt jelen Antal Géza püspök sem s így a püspökök széksorában — Erdély oda van, Révész Kálmán püspököt már az előző üléseken is nélkülözni kellett — Ravasz László egymagában ült a püspökök közül. A főgondnokok padjában gróf Teleki József és vitéz Horthy István rendületlenül kitarítottak.

Ezen a napon folytatta a zsinat a lelkészekről, jogairól és kötelességeikről szóló fejezet tárgyalását, kezdve a 11. §-on. — Csaknem minden szakaszhoz volt hozzászólás, de különösen a 12. § körül volt nagyobb megbeszélés, ahol a tervezet készítője — dr. Kun Béla — azt kívánta egy bekezdésben kimondatni, hogy az ígéhirdetést a most is jogosított lelkészek, tanítók és legátusokon kívül az egyház más férfi tagjai is teljesíthetik, kivételesen és a szöszéket átengedő lelkész felelőssége mellett. Ez ellen a terv ellen nagy volt a felzúdulás. Hasztalan figyelmeztetett Kun Béla arra, hogy enélkül a bekezdés nélkül az is törvénybe ütköző cselekedetet végez, aki az otthon vakációzó thelogus diákot szöszékbe bocsátja: a nagy többség ellene volt a „laikusok” szolgálatának. Görömbey Péter, aki több ízben keményen szösz egyházunk elkerikálizálása ellen, ez alkalommal nem volt jelen. A 17—19. §-okat pedig visszaadta a zsinat a bizottságnak, hogy vizsgálja meg, nincs-e ellentétben a már elfogadott istentiszteleti szabályrendelettel. A 11—22. §-ok körül folyt vita egyébként nem volt nagyobb jelentőségű. Ebben résztvettek Kovács Lajos, Marton János, Kiss Ferenc, Kiss Zsigmond, Kun Béla, Varga Sándor, Janka Károly, Varga Kálmán, Farkas István, Juhász László, Moesy Mihály, Forgács Gyula, Kiss Gyula, Benedek Zolt, Miklós Géza, Enyedy Andor, Papszász József, Ravasz László, Porzsolt István, Bartha László. Változás a tervezeten még annak a kimondásával történt, hogy a temetési szertartás végzésében is, úgy, mint a prédikálásban, eljárhat a lelkész helyett a tanító, de csak az esperes felhatalmazása folytán. Ez Kis Ferenc indítványára történt.

Ezután rátért a zsinat a lelkészek alkalmazásáról szóló fejezetek tárgyalására. Az ezen kérdésről szóló részt Maklár Károly fogalmazta és ennek az 1. §-a most már 23. §. fog lenni. Az első napon folyt tárgyaláson, amikor az 1., 3., 5. és 6. §-okat állapította meg a zsinat, a 2. ugyanis az előbbi fejezetben nyert elhelyezést, a 4. tárgyalását pedig a kiegyenlítő bizottság megbeszélé-

ség függőben tartották — az 1. §. körül volt nevezetesebb vita, ahol Szász Károly azt óhajtotta, hogy a magyar állampolgárság ne köttessék ki a lelképásztori állásra választhatás feltételéül. Kun Béla, Benedek Sándor és Sipos József felszólalása után a zsinat úgy határozott, hogy kivételesen meglehet választani nem magyar állampolgárt is, de ennek részére az esperesi koncessza csak akkor adható ki, ha akkorra a magyar állampolgárságot megszerzi. A másik három §-hoz Kováts István, Kun Béla, Fülöp József, Benedek Zsolt, Horváth Elemér, Varga Sándor, Csáky Lajos, Farkas István szóltak hozzá. A vita leginkább a körül forgott, hogy a lelképásztor-cserét véghez lehet-e vinni csak a presbiterium hozzájárulásával. — A többség a mostani szabály fenntartása mellett döntött, amit az előadó is javasolt.

Nyolcadik nap, kedd, április 30.

Vidám orcával és jó reménységgel gyülekeztek a zsinati atyák, mivel hogy már előző este híre ment, hogy a megegyezés a bizottsági értekezleten megtörtént. Voltak olyan optimisták is, akik azt remélték, hogy délre mindent el lehet végezni és d. u. hazamenni. Ezek azonban hamarosan csalódtak, mert az elnökség jelentette, hogy az értekezlet megállapodásait sokszorosítják, szétosztják és a következő ülés napirendjére tűzik ki. Node még így is nagy öröm a megegyezés és békességre hajlandóbbá teszi az embereket a ma előjövő nagy vitakérdés, a lelkészek áthelyezése kérdésében is.

Ezen a végtelennek látszó hosszú ülésen a Maklár-féle munkálat 35–56. §-ait tárgyalta a zsinat. A közbeesőkre majd az egyeztető bizottság javaslatai rendén fog visszatérni. Jelentősebb változás nem történt a javaslaton. Stílus módosítás azonban, mely olykor lényegét érint, annál több. Kun Béla indította meg etekintetben az attakot, számos módosításával. Amit ő észre nem vett, azt bizonyosan felfedezte Benedek Zsolt. Pósa Péter pedig a stílus magyarossága tekintetében még náluk is éberebb volt s minden szenvedő forma ellen szót emelt. Végül is az elnök enunciaulta azt a határozatot, hogy a szövegezés mindenütt az elfogadott szóhasználat és a magyaros szerkezetben fog megtörténni. Ezzel aztán elértük azt, hogy a stílus módosítások közül csak azok kerültek külön elő, amelyek a szabatoság szempontjából is számot tesznek.

Az áthelyezés kérdésénél megisméltődött a cserénél már előfordult vita egyrészt arról, hogy a lelképásztor és az egyházközség közti kötelék egyoldalú kívánságra felbontható-e, másrészt arról, hogy vajjon elégnek lehet-e tekinteni a presbiterium hozzájárulását. Ezen a napon Kováts István, Kovács Lajos, Medgyaszay Vince, Porzsolt István, Kiss Zsigmond, Kálmán Jenő, Miklós Géza, Csáky Lajos, Tóth Lajos, Benedek Zsolt, Bartha László, Kiss Gyula, Janka Károly, Bene Kálmán, Herczegh Béla, Szalóczy Pál, Szabó Bálint, Görömbey Péter, Varga Kálmán, Ravasz László, Kun Béla, Darányi Kálmán, Jókai Ihasz Miklós, Juhász László, Marton János, Forgács Gyula, Farkas István, Sipos József,

Vásáry István, Varga Sándor, Vincze Elek, Tatár Balázs, Zsóry György vettek részt a vitában.

Kilencedik nap, szerda, május 1.

Májusnak ugyan nem május az idő, mert hogy hűvös eső esik, de a hangulat májusi. Ma kell elfogadni és szívesen fogadja el mindenki, a megegyezést. A megállapodás az, hogy a megegyezés szerinti szöveget Tóth Lajos terjeszti elő. Maklár Károly, aki maga is tagja volt az egyeztető bizottságnak és hozzájárult az egyezségi szöveghez, formászerint az eredeti javaslatot képviseli, annak a szövegét olvassa, de nem olyan szépen, tempósan, mint máskor, hogy mindenki megértse, hanem amúgy, a parlamenti jegyzők mintájára, akiknek az a célja, hogy a felolvasásának minél előbb vége legyen. Nincs is rá szükség, hogy ezt a szöveget ropogtassa, hiszen úgy is tudja mindenki, hogy amint Tóth Lajos előterjeszti az „ellenindítványt”, ő maga is siet kijelenteni, hogy „hozzájárok”. Azért így is volt elég felszólalás és több változás történt a megegyezéssel szövegen is, de megannyi lényegtelen. A vitában résztvettek a „mellékelőadó” Tóth Lajoson kívül, aki valójában a §-ok nagyrészének előadója volt, Farkas Géza, Kováts István, Sipos József, Szabó Bálint, Enyedy Andor, Görömbey Péter, Benedek Zsolt, Porzsolt István, Vincze Elek, Kun Béla, Kálmán Jenő, Harsányi Pál, Varga Kálmán, Darányi Kálmán, Medgyaszay Vince, Zsóry György, Janka Károly, Ravasz László, Széll Gyula, Kiss Zsigmond, Miklós Géza, Kovács Lajos, Bartha László, Erdős Károly, Horváth Elemér, Juhász László, Szalóczy Pál, Pongrácz József, Pósa Péter, Kiss Ferenc, F. Varga Lajos, Bene Kálmán. Jelentősebb változás volt a Kiss Ferenc indítványának elfogadása, mely az espereseknek a határidők pontos megtartására irányuló kötelezettségét akarja jogi biztosítékokkal ellátni.

Azt, hogy a megegyezéssel szabály szerint a választás menete hogyan lesz, az előző számban már vázoltuk.

Tizedik nap, május 2.

Az előző napi ülés végén kijelentette az elnökség, hogy ezen a napon a délelőtti ülés csak 1-ig tart, de félnégykor újra kezdődik és tart végkimerülésig. Hát ilyen elszánással gyűltek az atyák. De azért a beszéd-kezd nem lohadt. A szabálytalan választásokra és a megtorló intézkedésekre vonatkozó szakaszon volt a sor és jellemző a zsinat hangulatára, hogy a különben sem enyhe javaslatot még megszigorította. Csak hajtsák is végre pontosan ezt a törvényt, elmegy a kedve a korteskedéstől és a dísztelen választástól választóknak és választottnak egyaránt. Kováts István, Juhász László, Medgyaszay Vince, Benedek Zsolt, Sipos József, Kun Béla, Ravasz László, Miklós Géza, Csáky Lajos, Varga Sándor, Kiss Zsigmond, Kálmán Jenő, Zsóry György, F. Varga Lajos, Kiss Gyula szóltak hozzá ezekhez a szakaszokhoz és segítettek elő a lehető leggondosabb biztosítását a visszaélések kiküszöbölésének.

A javaslatnak ezután következő szakaszain már gyorsan lehetett haladni. A még hátralevő 18.

§-hoz is volt ugyan néhány felszólalás: Zsóry György, Kováts István, Juhász László, Forgács Gyula, Benedek Zsolt, Benedek Sándor, Görömbey Péter, Kun Béla, Sípos József, Kiss Zsigmond, Ravasz László, Vincze Elek, Lánczy József, F. Varga Lajos rövid hozzászólásai után végére jutottunk a javaslatnak.

Igy aztán a teljes lelkészválasztási törvényjavaslat elfogadása után vissza lehetett térni a lelkészek jogairól és kötelességeiről szóló fejezet elmaradt §-aihoz. Elsősorban a gróf Ráday Gedeon indítványa folytán függőben tartott 10. §-sal végezett a zsinat, megállapítván, hogy a Ráday indítványa nem ide, hanem az egyházalkotmányi részbe tartozik s Benedek Sándor javaslatára kimondván, hogy a Ráday indítványát az egyházkerületekhez, Márk Endre felszólalása folytán pedig, hogy az egyházmegyékhez is megküldi hozzászólás végett. Ezután a függőben maradt 17., 18., 19. §-ok szövegét állapította meg a zsinat Forgács Gyula, F. Varga Lajos, Kiss Ferenc, Ravasz László, Varga Sándor, Miklós Géza és Kun Béla hozzászólása után az eredeti szöveggel, illetőleg Kun Béla formulázásában.

Pontosan déli tizenkét óra volt, mikor a zsinat ezen nagyfontosságú törvényjavaslattal végzett. Ezután az egyházalkotmányi bizottság jelentését terjesztette elő Kun Béla. Ebben csak egy fontos: az, hogy az egyházalkotmányról szóló javaslat elkészült, azt a konvent beterjeszti és az alkotmányi bizottság azt javasolja, hogy a zsinat küldje le ezt az egyházkerületekhez és egyházmegyékhez hozzászólás végett. A véleményeket 1929 december 31-ig kell beküldeni, azután tárgyalja a javaslatot és a rá beérkezett észrevételeket a bizottság s a legközelebbi ülészak idején a zsinat elé terjeszti.

Benedek Zsolt a nyugdíjügyről szóló jelentést terjesztette elő. Majd a missziói törvényjavaslatra és a missziói bizottság egyéb javaslataira került volna sor, de mivel a bizottságok közt nem volt összhang ezek sorsa tekintetében, az lett a határozat, hogy ezeket majd csak a következő ülészak tárgyalja. Addig hadd érlelődjenek az eszmék és hadd egyenlítődjenek az ellentétek.

Ezzel a tárgysorozat déli egy órára kimerült s Baltazár püspök buzgó imádsággal adott hálát az egek urának a segedelemért, Ravasz püspök pedig megköszönte a zsinat elnökségének, jegyzőinek, előadóinak és Benedek háznagynak fáradozásait s a zsinat általános megnyugvással véget ért.

A zsinat ezen ülészakán tehát három ügy nyert elintéztést: az egységes istentiszteleti rendről szóló szabályrendelet, a lelkészválasztási törvény és a tudományügyi bizottság nevezetes javaslatának elfogadása. Mindenesetre maradandóvá teszik ezek a zsinat emlékét.

A legnagyobb elismeréssel kell megemlékezni a zsinat emelkedett szelleméről, előkelő hangjáról, arról a szeretetteljes és evangéliomi hangról, mely az egymással ellenkező véleményben levő felszólalók beszédeit jellemezte. Minden csudálkozást megérdemel Baltazár püspök, aki fáradhatatlanul és

nem lankadó figyelemmel vezette a tárgyalásokat; mindenki előtt mintául állhat Ravasz László püspök a kötelességteljesítésben is, mellyel előadói feladatát ellátta, a világos látásban és kevés szóval sokat mondásban. Nagy tisztelet illesse Maklár Károlyt, aki páratlan türelemmel és az egyház mély szeretetéből fakadó odaadással adta a maga rendkívül munkaerejét a nem az ő szíve szerinti munkába.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.

A rendellenes tavaszi időjárás látszólag igazolta azt a miniszteri rendeletet, mely április vasárnapjaira a munkaszünetet felfüggesztette. De vajjon a gyakorlati eredmény igazolja-e?

Mindenekelőtt kérdés, lehet-e és szabad-e évezredes, isteni törvény félbeszakítását megkísérelni?

Először is nem lehet. Lélek és test, ember és állat, hat nap hajszája után nem nélkülözheti a hetedik megszentelését, illetve nyugalomát. Folytonos munka csak az eredmény csökkenésével lehetséges. Vasárnap is dolgozni legalább annyit jelent, mint a hét többi napjain többet aludni, vagy többet ácsorogni. A testi élet örök törvényét megrontani nem lehet.

De nagyon súlyos elvi okokból nem is szabad ehhez a törvényhez nyúlni. Amikor az ókori Róma elűzte a királyokat, a királyság nevét nem volt szabad kiejteni, hogy a jámbor polgár kedvet ne kapjon újra ehhez az intézményhez. Pedig milyen ártatlan dolog volt az ehhez a kérdéshez viszonyítva s mai fogalmaink szerint már úgy is el tudjuk képzelni ezt az intézményt, mint a nemzeti élet hivatott s áldásos szervét. Nem szabad azonban egy pillanatra sem azt a gondolatot felserkenteni az emberekben, hogy jogunk van abszolút érvényű, mert isteni rendelkezéseken is túltenni magunkat.

A mai embert, akinek az életében az anyagi szempontok úgyis dominálnak, nem nagyon kell biztatni közönyösségre vallásának s egyházának törvényeivel szemben. S bármennyire megértem is a fenti rendelet intencióit, nem tudom elhárítani magamtól azt a gondolatot, hogy az efajta felfüggesztés végeredményben csak a vallási közönyösségnek kedvez. Támogatja ezt a benyomást az a tapasztalat, hogy még ezen a vidéken is, ahol pedig a téli fagy talán a legtöbb kárt okozta, nem sok haszonnal járt ez a rendelet. Kisgazdáinknak — dicséretükre legyen — eszük ágában sem volt vasárnap dolgozni, — az uradalmi cselédség pedig csak immel-ámmal dolgozott. A nagy és kisbirtokokat feles arányúnak véve, a tervezett 3—4 napi nyereség tulajdonképen csak 1—2 napra zsugorodik össze.

Mi, akik falun lekipasztorkodunk, igen jól tudjuk, hogy mekkora értéket jelentenek ma idő- és okszerűen megmunkált szántóföldjeink. Nem igen érhet tehát bennünket nemzetgazdasági szempontból a rövidlátás vádja. Mégis úgy gondoljuk, hogy

az igazi nemzetgazdaság, — amely nemcsak a mával, de a holnappal is törődik, — legszilárdabb bázisát a lélekben találhatja meg. Ezért a lelki élet törvényeit nem megingatni, hanem erősíteni kell.

Nagy lelki örömmel olvastam volna olyan miniszteri rendeletet, mely a vasárnap megszentelésének fontosságát külön hangsúlyozva, arra buzdította volna az ország lakosságát, hogy a fontos érdekek miatt a hét közönséges napjain 1—1 órával többet dolgozzék.

Mérlegbe állítva tehát az elért anyagi előnyt az esetleg előállható testi-lelki kárral, mégis csak az az óhajításom s azt hiszem velem együtt sok-sok ezer református keresztyéné, hogy többet vasárnapi munka ne legyen.

Demecher.

Kliss Lajos.

Píllanatsfelvételek a szatmári református egyházmegye közgyűléséről.

A szatmári református egyházmegye ápr. 9-én és 10-én tartotta évi rendes tavaszi közgyűlését Sípos József esperes és dr. Gaál Endre egyházmegyei gondnok elnöklete alatt.

Mióta a trianoni átok folytán Fehérgyarmat lett az egyházmegye központja, nem volt ilyen népes közgyűlés. Az alkotótagnak ilyen nagy érdeklődését hadd tekintsük hajnalhasadásnak egy célkitűzésekben gazdag, törekvésekben eszményibb, munkában áldottabb és eredményeiben boldog jutalmakat váró, békés jövődönnek.

Nagy érdeklődés és éber figyelem várta és kísérte az új gondnok első adminisztratív természetű fellépését, mint mikor fényes lakodalmi nász után leveti a menyasszony díszait s felfigyel rá az őt magáénak valló család, hogy a hétköznapi élet apró gondjai és szorgos munkái között miként találja fel magát s ismeri fel új helyzetének teendőit.

Méltóságainak díszében, amilyen ígéretes volt az új gondnok: egy cseppet sem kisebb, sőt nagyobb volt a munka asztalánál, a kötelességteljesítés terén.

Jóleső örömmel állapítjuk meg, hogy „rávetette kezét az eke szarvára”, nem nézeget sem jobbra, sem balra, nem nézeget hátra, hogy méltó legyen, anyaszentegyháza vezérlőre elhívó Krisztusához.

Jeligéje: összetartás, munka, igazság, méltányosság, szeretet, béke.

A speieri birodalmi gyűlés (1529) emlékeztetere rendezendő ünnepélyeken a hét egyházmegye képviseltetni kívánja magát, munkában és sikereiben egyaránt gazdag és áldott életű esperesével Sípos Józseffel, kinek a költségeket készséggel ajánlotta fel és bocsátja rendelkezésére, hozzá csatlakozik — saját költségén —

dr. Gaál Endre gondnok. Így e világünnepen a szatmári egyházmegye méltóképpen leendő képviselve. Külső szegénységünk dacára: lelki gazdagságunk jele ez.

A május 29—30. tartandó egyházkerületi közgyűlésre rendes képviselőkül kiküldettek Kézy Ignác fehérgyarmati lelkész és Újfaluassy Lajos földbirtokos tanácsbírák, pótképviselőkül Pótor Elemér csengeri lelkész és dr. Madarassy Géza árvaszéki elnök tanácsbírák.

A csengeri egyház presbiteriuma, az egyház régi fényes, történelmi multjához méltó elhatározással, nagy szeretettel hívta meg egyházmegyei közgyűlésünket, hogy évi két rendes összejövetelünk egyikét a jövőben mindenkör ott tartsuk. Fájt ezt visszautasítanunk, de a közlekedési lehetetlenségek így parancsolták.

Nem Fehérgyarmatnak a túlbecsülése ez, bár szeretjük e szíves vendéglátó falu-várost, de hát Szatmáron szeretnénk mi tartani mindkét gyűlésünket, ezt várjuk, ezért dolgozunk és ezért imádkozunk.

Dr. Gaál Endre ömértóságának az egyházmegye gondnoki székébe 1929 febr. 20-án történt beiktatási ünnepélyéről „Emlékfüzetet” ad ki az egyházmegye; szerkesztésével és sajtó alá rendezésével a lelkészi aljegyzőt bizta meg.

A tárgysorozat 67 pontból állott, csodálatos találkozása a számnak. 67 egyházközséget számláló egyházmegyénk mindenikére esik átlag egy-egy. 67 ügyet elintézni — bizony, este 8 órára sikerült — sok ez egy napra: de ki merne panaszkodni, mikor az esperes az esztendő 365 napján intézi csodálatos munkabírással, türelemmel, szeretettel és igazsággal e 67 szegény egyház sorsát, baját, ügyét-gondját... és soha nem panaszkodik.

Most ugyan panaszkodott egyet. No mert hogy nagyon temperamentumos erélyességgel s a vezér szigorával, hogy lesújtott itt-ott és „das ist”-et mondott: innen is azt sugták, onnan is azt bugták, hogy az esperes úr ugyan ám szigorú: felfakadt mosolyogva a panasza: Máskor meg azt mondjátok, hogy nagy a szívem és jó a szívem; hadd mondjam hát meg, hogy a szeretetem pedig így a legnagyobb.

Végül megemlékezem a legelsőről, a legmegkapóbból — a gondnoki megnyitóról; melyben egyházközségi politikai programját tárta a szemeink elé s az aktuális problémákat s azok megoldási lehetőségeit ismertette. Sovén magyar volt, hitvalló kálvinista és mindenben Vezér.

Tóth Sándor.

Irodalom

Keresztelési beszédek. *Harminc magyar református lelkipásztor közreműködésével szerkesztette és kiadta Incze Gábor. Függetlenül Heltai Gáspár vigasztaló könyvecskéjéből A Keresztességnek Vigasztalásául. Budapest 1929. — 8° 64 lap. Ára (kötve?) három pengő. — A könyv kiválónál-kiválóbb szerzői (köztük elszakított területiek is) bibliai élményeik, dogmatikus tudásuk és homilétai képességeik legjavát nyújtják e kis kötetben. Nagyon értékes gyűjtemény főként abból a szempontból, hogy a mai magyar református lelkipásztori léleknek és gondolkodásnak, pásztori, igehirdetői és liturgusi tekintetben egyaránt, pompás keresztmetszetet lehet belőle megkapni, mint középárányost, mégpedig a ma elérhető körülbelül legmagasabb színvonalon. Ezt az egész gyűjteményről táplált jó véleményünket nem ronthatja le annak néhány darabja iránt felhozható több erős kifogásunk (az egyik túl egyénieskedő, a másik túlhosszú és terjengős, a harmadik mellékes dolgokról diskurál, a sakramentum lényegét vagy éppen nem, vagy csak alig érintve, a negyedik még most is egy halálosan megunt papi frazeológiát ragyogtat), meg az az általános hiányérzetünk, hogy a szerkesztőt a mű összeállításánál, úgy látszik, nem vezette egységes liturgiai elgondolás és az agendális forma tekintetében az egyes szerzőknek teljesen szabad kezét engedte, ami most, az egységes liturgia életbelépésének küszöbén, meglehetősen anachronismusként hat. De a kötetet így is nagy haszonnal forgathatja minden tanulni szerető lelkipásztor. Csak azt az egyéni nézetemet nem hallgathatom el, hogy a keresztelési beszédnél a legteljesebb rövidség mellett a dogmatikus masszivitás a fő: homilétai, lelki-gondozói vagy pláne retorikai és irodalmi elemeknek csak cum grano salis lehet és szabad benne érvényesülniök. Ha a gyerekeknek a hasa fáj és végigbömböli a szertartást: úgyis vége van minden, előre gondosan, talán raffináltan kiszámított prédikatori, pásztori és művészi hatásnak. De a Heidelbergi Káté vastrave z-gondolatmenetét a legádázabb gyermeksírás sem forgathatja fel. Elvi meg-gondolás és hosszú pásztori és liturgusi tapasztalat mondatja velem mindezt, nem pedig a derék, agiliss szerkesztő és jeles munkatársai iránti kisebbitési szándék. Sőt ellenkezőleg, műveket egészben véve meleg elismeréssel ajánlhatom.*

Böszörményi Jenő: Magyar ég alatti. Elbeszélések. Szerző kiadása. Szentés 1929. 127 lap 8°. Ára? — Szentés aranyos humorú és aranyszívű lelkipásztora újabb novellás kötettel ajándékozott meg bennünket. Valamennyire csakugyan a magyar égnek szelíd, verőfényes tiszta kéksége borul rá. Dúló szenvedélyekről, szaggató lelki problémákról nincs bennük szó. Pedig a szerző ismeri az élet mélységeit úgy budapesti, mint szentesi lelkipásztorkodása évtizedeiből és meg is tudja mutatni ezeket a mélységeket, de hitének és emberszeretetének szárnyas lépteivel jár fölöttük, nem pedig a könyörtelen lélek-anatómia komor kemény-

zsigmondi pillantásaival s ekképen himnuszos idyllé tud átváltoztatni készülő vagy már megtörtént tragédiákat is. Kitűnő megfigyelője a kisember életének — tanyasi paraszt, alföldi kisvárosi polgár és az ő rétegükből rekrutálódó „altiszti“ társadalom, meg a nagyvárosi kispolgári réteg — és művészte legkeresetlenebb eszközeivel, minden legkisebb prédikálás és moralizálás nélkül is, megkapóan rá tud mutatni arra, hogy ma ez a kisember a nemzeti meg az egyházi életnek egyformán a legértékesebb eleme, amelyet még a hibáiban is nagyon lehet szeretni, a jó tulajdonságaiban pedig — amelyek többek a hibáinál — minden erővel és odaadással dédelgetni és fejleszteni kell. Ilyen novelláskötetet más nem írhat, csak nagyon gazdag tapasztalatú és nagyon meleg lelkű pásztor, akit nemesak a Muzsa csókolt homlokon, hanem a Szentlélek is — szíven.

Muraközi Gyula: A magyar reformátusság mai problémái. Ezen a címen jelent meg a Református Figyelő füzetek című sorozat első kiadványa. Komoly elvi szempontokból ad tárgyilagos áttekintést és bírálatot azokról a lelki áramlatokról, amelyek a magyar reformátusság utóbbi évtizedeinek nagy belső átalakulására hatást gyakoroltak: a különféle belmissziói csoportokról és irányokról. Megmutatja azokat a veszedelmeket is, amelyek minden külföldi importban felmerülhetnek, másfelől keresi az utat, hogyan lehet a magyar reformátusság lelki arca egyszerre modern és mégis a múlt nagy értékeit őrző, nyugati és magyar. — A füzet a Református Figyelő csekkapján — esetleg az előfizetési díjjal együtt, vagy külön is — megrendelhető — 40 fillérért a lap kiadóhivatalában (Budapest, VI., Hermina-út 37.) — Egy évben hat füzet fog megjelenni s a hat számot 2.— pengő előfizetési díj ellenében az év folyamán portómentesen küldjük meg.

Református Leány címen jelenik meg Szalonás János legújabb könyve. „Református Ifjú“ című könyve megjelenésekor Ravasz László püspök a szerzőhöz többek között a következőket írta: „... „elkezdtém olvasgatni könyvedet és nem tettem le addig, míg végig nem mentem rajta. Rendkívül meglepett könyved praktikus volta, tartalmának gazdag építő ereje és teljessége. Nagy örömmre szolgál, hogy ez a könyv megjelent...“ Szalonás „Református Leány“ című könyve is hasonló nyomokon halad, mint előző műve s így épp oly nagy jelentőségű munka, mint amilyenek a „Református Ifjú“-t a sajtó akkor méltatta.

A *Református Leány* c. munka tartalma: I. S. O. S. A modern leány. A református leány-ideál. II. Iskolaévek. A bakfis. A fiús leány. Az egyetemen. Műveszi ambíciók. A szerelem. Fiúk és leányok. Szabad erkölcsök. A flört. Gardedámok alkonya. Házasság. A háziasszony. A kenyérkereső nő. Az egyedülálló nő. A tanítónő. A diakonissza. A kézimunka. A divat. Az otthon. A virág. Ének-zene. Levélírás. Sport. Egészség-szépség. Testi és lelki szépség. III. Semmi kedvem hozzá. Mindenáron. Hiúság. A pletyka. Unatkozom. Szórákozás. Nem lehet mindent kinevetni. Én. Mások.

Nem mindenkinek nyílik a tavasz. Kellemetlen látogatók. A denevér. Séta a színpadon. Harang-nélküli templom. Meg nem érte. Értékelés. Szuperlatívusok. Majd elfelejtettem. A legjobb barát. Érzékenység. Az akarás technikája. Szegény-gazdag. Regényfalók. Fegyelem. Harmónia. IV. Könyvek-könyve. Csend. Az imádság szárnyain. A református leány életstílusa és világnézete. A díszes kiállításban s finom papirosan megjelenő könyvet minden református leánynak meg kell szereznie. Szülők nem adhatnak jobb, kedvesebb és értéke-sebb ajándékot leányaiknak, mint ezt a könyvet. Konfirmált leányok számára nagyértékű útmutató az élet útjaira. A könyvet, melynek bolti ára 4 pengő lesz, június 1-ig 3 pengő kedvezményes áron lehet előjegyezni egy levelezőlapon a Sylvester Rt., VI., Hermia-út 37., Budapest, címen.

Halottaink

Dávid Mihály nyugalmazott tanító, életének 84-ik évében május hó 8-án csendesen elhunyt. A református tanítóságnak igen tevékeny, kötelességét nagy hűséggel teljesítő tagja volt. A tanügy terén 58 éven fejtett ki áldásos működést s 54 éven keresztül volt a debreceni református egyház tanítója.

Aldott legyen emlékezetek!

Különfélék

A zsinatról egyházi lapjaink lehetőség szerint bő tudósítást közöltek. Különösen érdekes volt a Református Figyelő április 27-i és május 4-i számaiban közölt színes leírás „A zsinati karzaton” címmel, Szabó Imre budapesti fadori lelképásztortól. Az általános benyomások s az egyházkerületek csoportjainak együttes jellemzése után „egy pár karakterfejet” mutat be. Ezeket pedig a következőkben látja: *Baltazár* püspök, aki az elnöklés művésze, és ez nem technika, nem rutin, hanem az uralkodó természetek jellemvonása; *Ravasz* László, a zsinat uralkodó planétája, akinek szelleme és érvelése döntő argumentum; *Antal* Géza, aki a diplomata ügyességével oldja meg a reménytelennek látszó helyzetet; *Kun* Béla, a legalaposabb egyházi műveltségű világi ember, akinek egyik felszólalása valóságos evangélizáció volt; *Kováts* István, az erős ellensúlyozó, aki a külföldi református egyházak horizontjába állítja a zsinatot; *Szabó* Aladár és *Kiss* Ferenc, az ébresztő és az építő belmisszió atyjai; *Görömbey* Péter, az eleven enciklopédia; *Maklár* Károly és *Forgács* Gyula, a kitűnő előadók; *Benedek* Zsolt a zajtalanul és annál eredményesebben dolgozó figyelmes háznagy. Aztán megemlíti a cikkíró azokat, akiknek a hiányát kell meglátni ezek: Révész Kálmán püspök, Révész Imre és Czeglédy Sándor. Bizony ezeknek hiányát mindnyájan nagyon éreztük. És hozzátesszük: mindnyájan nagyon nélkülöztük a gyöngéledő *Dókus* Ernőt, aki úgy széleskörű tudásával, mint

kivételesen szeretetteljes egyéniségével mindenki legmélyebb tiszteletét és ragaszkodását megnyerte, úgyszintén *Meczner* Bélát, a zsinatnak talán legöregebb és mindenestre legrégebb tagját, aki az első ülésen vett részt s másnapra komolyan beteggé lett. Úgy tudjuk, most már ő is jobban van. A zsinaton szerzett benyomásainkat majd mi is elmondjuk.

A kollegiumi igazgatótanács május 7-én tartotta ülését. Legnevezetesebb tárgya a Kollégium költségvetésének megállapítása volt. Ez bizony most nem mutat kedvező képet. Az igazgatótanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a kollegiumi anyagi ügyek szanálása ügyében küldjön ki bizottságot. Az egyházkerületi tanügyi, valamint a pénzügyi bizottság május 6-án, a népiskolai tanügyi bizottság pedig május 8-án tartott ülést. Mindegyik a közgyűlési ügyek előkészítésével foglalkozott.

Helyreigazítás. Méltóságos Szerkesztő Úr! Csak a mai napon került a kezembe a Debreceni Protestáns Lapnak április 20-iki száma, amelyben a „*Lelkészwálasztási törvény*” című cikkemben a 148-ik lap első alinea-jába az „1881-iki” hibás évszám eszszott be. E helyett, amint azt a figyelmes olvasó azonnal észrevehette, az „1891-iki” évszám olvasandó. Mivel az egész cikk érvelése ezen nyugszik, szükségesnek tartom és kérem helyreigazításon közzétételét, még így idő után is. Kiváló tisztelettel, Debrecen, 1929 május 2-ikán, *Csánky Benjámin*, egyetemi tanár.

A Dóczy polgári leányiskolában május 5-én szülői értekezlet volt, melyen előadást tartott Uray Sándor lelkész.

A harmadik országos református nagygyűlés időpontját a Hit és Szolgálat Mozgalma ez évben június 8—9. napjaira tűzte ki. A rendkívüli nehéz gazdasági helyzet s a tavaszi munkák elkészése arra kényszerítették a rendezőseket, hogy a nagygyűlést öszre halassza el.

A debreceni református tanítóképző-intézet Csokonai Önképző Köre május hó 12-én a Kollégium disztermében tartja évzáró ünnepélyét.

Szabolcska Mihályt a Kisfaludy Társaság örökös titkárjává választotta.

A debreceni református vasárnapi iskolák május hó 9-én tartották évzáró ünnepélyüket a Kistemplomban. Imádkozott Nagy István belmissziói lelkész, a vasárnapi iskolák igazgatója. Az Igét Uray Sándor lelkész hirdette.

A debreceni református gimnázium zenekara május 4-én d. u. 5 órakor a Kollégium disztermében tartotta évzáró hangversenyét szép sikerrel.

Vallásos ünnepély. A piacuccai egyházrész május hó 7-én, délután 5 órakor szépen sikerült ünnepélyt rendezett a Kistemplomban. Bibliát olvasott és imádkozott Szele György lelkész. „A lelkiség vallása” címen predikált Módis László segédlelkész.

A piacuccai egyházrészben ingyenes gyors-és gépiró tanfolyam kezdődött május hó 7-én.

Az elszakított bihari egyházmegye április 30-án tartotta közgyűlését Nagyváradon, Vadai Béla esperes és Telegdi József gondnok elnöklése alatt.

A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület „Méliusz” cserkészcsapata táborozási alapja javára május hó 5-én a Kollégium dísztermében jólsikerült házi-estélyt rendezett. Megnyitó beszédet mondott Uray Sándor lelkész, csapatparancsnok.

Az Árpád-téri egyházzrész céljaira Bihari József egyházzrési tanácsos, évi 50 pengős megajánlást tett. Az 1929. évre esedékes 50 pengőt már eljuttatta az egyházzrész vezetőségéhez. A jókedvű adakozót szereti az Isten.

A konfirmációi előkészítő oktatásban a debreceni református egyházban 442 fiú és 350 leány részesült 26 csoportban.

Ötvenéves érettségi találkozót tartanak a pápai református főgimnázium 1879-ben érettségizett növendékei.

A bécsi református templomban május 9-én magyar nyelvű istentiszteletet tartott Incze Gábor budapesti vallásnár.

A budapesti lelkészársaság május 10-én tartotta szokásos havi értekezletét.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a lap tulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

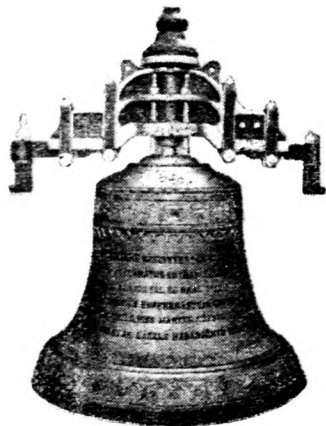
Magyarország aranykoszorús mestere

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Lipót 913-53. sz.

A törökszentmiklósi református egyház részére készült 1770 kgr.-os harang.

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

*

Kitűnő tűtöképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények, zsir-bödönök, dísznőző-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15-48.

Legkisebb új énekeskönyvek

Legfinomabb bibliapapíron nyomva, igen finom és rendkívül izléses bőrkötésben **11×8 cm. nagyságban.**

	Pengő
Legfinomabb barna bőrkötésben, közepén csinos arany-kehellyel, valódi aranyfémzselével, dobozban	14.-
Fekete, kigyópréseiű bőrben, fenti kivitelben	14.-
„ bőr, kockázott selyempréseiűvel, fenti kivitelben	14.-
Sötétkék bőr, csikos selyempréseiűvel, fenti kivitelben	14.-
Szürke bagaria bőrben, az alsó balsarokban aranykádász-, szőlőfürt-díszsel, fent a jobb sarokban csinos aranykehellyel, valódi aranyfémzselével, dobozban	14.-
Fekete bagariabőr, fenti minőségben	14.-
Meggyszínű ecrassébőr, fent csinos aranykehellyel, lent igen művészi arany-szalag díszítéssel, valódi aranyfémzselével, dobozban	14.-
Sárgaszínű ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétlila ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétbarna ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétöld ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Szürke ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Világosbarna ecrassébőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétzürke, divatos batikolt bőrben, közepén igen csinos aranykehellyel, valódi aranyfémzselével, dobozban	14.-
Sötétzürke bőr, fenti minőségben és kivitelben	14.-
Sötétöld bőr, fenti minőségben és kivitelben	14.-
Vijagosdrapp kigyóbőr, rendkívül izléses és csinos kivitelben, közepén csinos aranykehellyel, valódi aranyfémzselével, dobozban	14.-
Sötétdrapp kigyóbőr, fenti kivitelben	14.-
Szürke krokodilbőr, közepén csinos aranykehellyel, valódi aranyfémzselével, dobozban	14.-
Sötétbarna krokodilbőr, fenti kivitelben	14.-
Fekete, valódi fokabőr, igen finom hajlítható fedőben, minden dísz- és kehely nélkül, valódi aranyfémzselével	14.-
Sötétbarna, valódi fokabőr, fenti kivitelben	14.-
Sötétbordó, valódi fokabőr, fenti kivitelben	14.-

Konfirmációi ajándékul.

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom	—56
Uray Sándor: Konfirmációi emlékkönyv	2.-
Konfirmációi emléklap, aranyozott, ötszínű nyomással	—18
Konfirmációi emléklap, kekszínű nyomással	—12
Konfirmációi emléklap, kétszínű, kis alak	—04
Nagy István: Konfirmációi kate	—20
Halmi János: Konfirmációi kate	1.-
Soltész János: Konfirmációi kate	—40

Kaphatók és megrendelhetők a

„MÉLIUSZ”
KÖNYVKERESKEDÉS
DEBRECEN,

Ferenc József-ut 26. sz. Telefon 2-70.

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.